

Johannes Pålsson
Chef barn och utbildning
Johannes.palsson@ekero.se

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsredovisning per aug 2019 verksamhetsredovisning 2019

Dnr BUN19/6-006

1. Verksamhet och ekonomi i korthet

- **Måluppfyllelse**

Barn- och utbildningsnämnden har fattat beslutat om totalt 17 mål (BUN19/84 2019-05-13). Av dessa har tolv mål ej uppnåtts, tre mål delvis uppnåtts och två mål uppnåtts. Att tolv mål bedöms som ej uppnådda förklaras av att mätningar för de flesta av de tolv målen inte genomförts ännu vid tidpunkten augusti 2019. De mål som nämnden har uppnåtts är "Fokus på integrerande kvinnor" där flera insatser har genomförts och "Samarbete med universitet för att stärka personalförsörjningen och erbjuda kunskapsutbyte och kompetensutveckling", där pågående samarbeten finns.

- **Prioriterade uppdrag och satsningar**

Under perioden har ett arbete för en mer tillgänglig elevhälsa påbörjats. Den samlade elevhälsan ska varje vecka finnas på plats på enheterna. Vidare har arbetet med att främja skolnärvaro i grundskola och individuella gymnasiet intensifierats. Under perioden har förvaltningen genomgått en övertalighetsprocess vilket har resulterat i en minskning med ca 20 heltidstjänster. Eftersom det fanns ett flertal vakanser vid tillfället kunde minskningen lösas genom omplaceringar.

- **Periodens resultat och ekonomisk prognos helår**

Nämnden inklusive de kommunala enheterna visar ett positivt utfall för perioden på 8,3 mnkr och en positiv prognos för helåret på 1,2 mnkr. Den positiva avvikelsen beror till större delen på lägre volymer än budgeterat, både för perioden och i helårsprognosen.

- **Flyktingmottagande och integration**

I satsningen Extratjänster, där samtliga är nyanlända, ingick vid årets början 33 personer. Totalt sex personer har avslutat sin extratjänst; fyra deltagare har slutfört insatsen och får ny planering via Jobbcenter och två deltagare har fått en anställning på den arbetsplats där extratjänsten genomfördes (genom en annan bidragsanställning). Från 1 januari 2019 tas inga beslut för extratjänster eftersom satsningen inte fanns finansierad i budget 2019.

En annan insats är projektet VIDA (välj inkludering delaktighet och aktivitet) där syftet är att underlätta för nyanlända att ta steget in i föreningslivet. Detta projekt avslutas vid årsskiftet.

Totalt 122 nyanlända är inskrivna i skolan under perioden. Det är få av de nyanlända eleverna som har läst samtliga skolämnen, vilket leder till att de inte får behörighet till gymnasieutbildning.

Årets internkontroll

Av tio kontrollområden har fyra områden hittills kontrollerats. Den internkontroll som genomförts visar i stora delar att fastställda processer och rutiner följs.

2. Verksamhetsuppföljning

a. Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året

Under våren 2019 genomfördes en process kring övertalighetsarbete på enheterna som resulterade i en minskning med ca 20 heltidstjänster. Förvaltningen hade vid tidpunkten ett stort antal vakanser, vilket ledde till att minskningen av tjänster i huvudsak kunde lösas med omplaceringar. Helårseffekt på borttagna tjänster uppnås först 2020 varför vissa enheter beräknas uppnå en ekonomi i balans först under 2020.

En satsning på en mer tillgänglig elevhälsa för de kommunala enheterna har påbörjats. Den samlade elevhälsan ska varje vecka närvara på enheterna. Utöver detta finns elevhälsans personal på plats efter överenskommelse om olika insatser och enhetens behov. Inom satsningen ingår även en elevhälsomodell som stöd för skolor att organisera och strukturera arbetet kring elevhälsa och särskilt stöd. Satsningen innebär ökade personalkostnader men finansieras delvis av statsbidraget elevhälsa.

Under våren har arbetet med att främja skolnärvaro i grundskola och individuella gymnasiet intensifierats. En tjänst, metodutvecklare för elevhälsa med inriktning skolnärvaro, har tillsatts på Resursteamet för att utveckla det främjande och förebyggande skolnärvararbetet. Närvarorutiner har tagits fram och implementerats och nya riktlinjer för skolnärvaro kommer att beslutas i nämnd under hösten. Arbetet har varit igång under hela 2019. Tjänsten finansieras av statsbidraget för likvärdig skola.

Barn- och utbildningsförvaltningen har förstärkt utvecklingsarbetet i förskola, fritidshem och skola genom att tillsätta fyra samordnare som har i uppdrag att leda gemensamma utbildningsinsatser avseende exempelvis ledarskap, relationella aspekter, trygghetsskapande arbete och undervisningskompetens. Målet är att utveckla en organisation för kollegialt lärande samt en formativ praktik för att skapa en lärande organisation på alla nivåer.

b. Digitalisering

Sedan 2017 finns en nationell digital strategi för skolväsendet som är beslutad av regeringen. Den har tre fokusområden: digital kompetens för alla i skolväsendet, likvärdig tillgång och användning samt forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har lett arbetet att ta fram en nationell handlingsplan för att förverkliga digitaliseringsstrategin med olika initiativ och aktiviteter som behövs för att nå strategins mål. I handlingsplanen lyfts huvudmannens ansvar och åtagande fram.

I linje med detta fattade barn- och utbildningsnämnden beslut om att införskaffa elevdatorer för 5 mnkr (BUN18/89). Under våren 2019 levererades 1 000 elevdatorer till skolorna. I syfte att ombesörja en funktionell och framgångsrik leverans av elevdatorer arbetade förvaltningens IT-samordnare och skolornas IT-ansvariga i nära samarbete. Projektets mål att elever i åk 7–9 ska ha varsin dator uppfylldes, att den generella datoranvändningen har ökat samt att en enhetlig datorpark nu finns på plats. Projektet har anpassats till SKL:s strategi för digital utveckling inom kommunerna. Barn- och utbildningsförvaltningen har under våren påbörjat arbetet att ta fram en digital agenda tillsammans med kommunens enhet för digitalisering och internservice (DoS).

Barn- och utbildningsförvaltningens IT-samordnare tillträdde under våren. Tjänsten syftar till att stärka IT-kompetensen på förvaltningen och arbeta med att kartlägga enheternas IT-behov utifrån förvaltningens digitala agenda. Genom kartläggningen har IT-samordnaren kunnat identifiera behov så att pedagoger och rektor ska kunna fokusera på rätt saker.

Under våren har ett arbete påbörjats i syfte att under 2020 genomföra en större upphandling för en effektiv och användarvänlig pedagogisk plattform för samtliga skolformer samt ett elevregister. Upphandlingen ska resultera i att sju olika verksamhetssystem ska bli ett enhetligt system samt att användarvänligheten ska förbättras för pedagoger, administratörer och chefer.

c. Flyktningmottagande och integration

I satsningen Extratjänster, där samtliga är nyanlända, ingick vid årets början 33 personer. En extratjänst är en arbetsmarknadspolitisk anställning som finansieras av staten. Syftet är att långtidsarbetslösa och nyanlända personer ska komma i arbete. Under våren har totalt sex personer avslutat sin extratjänst; fyra deltagare har slutfört insatsen och får ny planering via Jobbcenter och två deltagare har fått en anställning på den arbetsplats där extratjänsten genomfördes (genom en annan bidragsanställning). Arbetsförmedlingen införde stopp på anvisningar till extratjänster från och med den 1 januari 2019. Det som en följd av den statsbudget som riksdagen beslutade om den 12 december 2018. Redan fattade beslut gällde. I budgetpropositionen för 2020 föreslås ett tillskott på 427 miljoner kronor för att dämpa minskningen av extratjänster och introduktionsjobb. Under perioden 2017–2019 har 41 personer deltagit i satsningen från Ekerö kommun, av dessa har 35 personer varit kvinnor.

Satsningen har inte inneburit personalkostnader, men främst har finansiering skett med statliga medel.

VIDA (Välj inkludering delaktighet och aktivitet) är ett projekt där kommunerna Ekerö, Solna och Sundbyberg samverkar. Syftet är att underlätta för nyanlända att ta steget in i föreningslivet. För Ekerö har 24 personer matchats till en aktivitet; såsom simning, piano, cykling, etc. Av dessa var 12 män och 12 kvinnor. VIDA-projektet kommer att upphöra vid årsskiftet. De deltagande kommunerna delade på kostnaderna, vilket för Ekerös del innebär 230 000 kr för personalkostnader.

Totalt är 122 nyanlända elever inskrivna i skolan under perioden. Tappströmskolan (28 elever inskrivna) samt Stenhamra skola (22 stycken elever inskrivna) är de skolor som har flest inskrivna nyanlända elever. I åk 9 får ca 50% av de nyanlända eleverna ett godkänt betyg i de ämnen de har studerat. Det är få av de nyanlända eleverna som har läst samtliga skolämnen. En konsekvens av det är att de inte når behörighet till gymnasieutbildning.

d. Internkontroll

Barn- och utbildningsnämnden har per augusti genomfört vissa delar av internkontrollen i enligt med internkontrollplanen. Av tio kontrollområden har fyra områden hittills varit föremål för kontroll. Den internkontroll som hittills har genomförts visar i stora delar på att fastställda processer och rutiner följs.

Kontrollområde	Kontroll utförd
Dataskyddförordningen – Registerförteckning och rutiner/riktlinjer för hantering av personuppgifter.	Stickprover visar att registerförteckningar finns registrerade i en Excel-mall. Dock har personuppgiftsbehandlingarna inte fullt ut registrerats i kommunens gemensamma IT-stöd än då stödet har försenats.
Kontroll av delegationsbeslut inrapporteras till nämnd	Stickprover visar att där beslut har fattats så har delegationsbeslut även rapporterats till nämnd. Dock framkom att delegationsbeslut inte alltid tas fram enligt delegationsordning.
Ekonomi – Prognos stämmer ej överens med budget	Verksamhetsekonom tillsammans med controller har gjort avstämningar med enheterna varje månad för att säkerställa att prognos stämmer överens med budget.
Statsbidrag	Kontroll av ett antal statsbidrag visar att statsbidragsintäkter och utbetalningar sker enligt kommunens regelverk. Statsbidrag betalas ut till enhet kort efter att de

	inkommit till kommunen och rektor informeras om periodisering av intäkt.
--	--

3. Ekonomi

3.1 Utfall perioden januari-augusti

Nämnden inklusive de kommunala enheterna visar ett positivt utfall för perioden på 8,3 mnkr och en positiv prognos för helåret på 1,2 mnkr. Den positiva avvikelser beror till större delen på lägre volymer än budgeterat, både för perioden och i helårsprognosen.

Resultatenheterna visar ett underskott på 2,8 mnkr per augusti och ett negativt underskott på 8,6 mnkr i helårsprognosen. Avviket beror främst på lägre volymer än budgeterat vilket gör att personalkostnaden är högre än budgeterat i förhållande till intäkterna. Anpassning till lägre intäkter pågår, men helårseffekt uppnås först 2020. Negativt avvik finns även på externa kostnader bland annat beroende på högre kostnader för skolskjutsar i och med ny upphandling och lägre statsbidrag från Migrationsverket än budgeterat. Statsbidragen är uppbokade med för stort belopp för perioden vilket nedjusteras i september med 1,7 mnkr.

Förskola kommunal/fristående +12,2 mnkr

Avvikelsen mot budget beror i stort på volymminskning jämfört budget med 102 färre barn för vårterminen och 133 barn mindre i snitt än helårsprognosen. De kommunala enheterna har ett överskott för perioden på 3,2 mnkr för att täcka kostnader under inskolningsperioden under hösten.

Grundskola kommunal/fristående inkl förskoleklass -6,9 mnkr

Den negativa avvikelser mot budget för perioden beror i viss mån på volymökningar med 10 fler barn/elever på våren. I helårsprognosen är det i snitt 11 barn fler än budgeterat. Några kommunala enheter har svårt att få ekonomin i balans bland annat beroende på ej fyllda klasser, särskilt i skolor långt från centrum, samtidigt har kostnaderna för studiehandledning på modersmål ökat.

Fritidshem i kommunal/fristående inklusive fritidsklubb +0,8 mnkr

Det positiva överskottet jämfört budget är i huvudsak volymrelaterat med 132 barn färre på fritidshem vårterminen och 117 barn färre i snitt i helårsprognosen. Fritidsklubbarna visar på en minskning med 72 barn för perioden och 63 barn färre i snitt i helårsprognosen, men där är ersättningen per barn avsevärt lägre.

Grundsärskola i egen regi/särskola i annan regi +0,2 mnkr

Ett mindre överskott för perioden med 5 elever mindre än budgeterat för våren och två elever mindre i snitt i helårsprognosen.

Gymnasieskola kommunal/fristående (inklusive gymnasiesärskola) +2,2 mnkr

Överskottet beror på 32 färre barn än budgeterat för våren och 12,5 barn färre i helårsprognosen.

CVAG -0,3 mnkr

CVAG inklusive vuxenutbildning, individuella gymnasiet, SFI och Arbetsmarknadsåtgärder visar ett underskott för perioden på -0,3 mnkr. SFI visar för perioden ett underskott på 1,2 mnkr. Helårsprognosen för dessa verksamheter sammantaget visar på en ekonomi i balans.

3.2 Prognos utfall och resultat vid årets slut

Nämnden inklusive de kommunala enheterna visar ett positivt utfall för perioden på 8,3 mnkr och en positiv prognos för helåret på 1,2 mnkr. Den positiva avvikelsen beror till större delen på lägre volymer än budgeterat, både för perioden och i helårsprognosen.

4. Riskbedömning för året

Risken att resultatet avviker i större omfattning mot prognos är framförallt relaterat till volymerna dvs antalet barn/elever i verksamheten. Nyinflyttning är svårt att beräkna, antalet elever i särskola samt kostnader för exempelvis skolskjuts och särskilt stöd är också svårt att uppskatta. Det är också svårt att förutse löneffekt (sparad semester och semesterväxling).

Det finns en risk i volymprognoserna avseende gymnasieskolan eftersom det finns en stor osäkerhet i augusti. Storstockholms (Storsthlm) verksamhetssystem ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) visar preliminärt antal elever och kostnader under juli och augusti. Korrigeringar sker i september. Det är därför svårt att få en tydligt volymprognos.

5. Investeringar

Under perioden har investeringar skett för 2,3 mnkr jämfört med en helårsbudget på 9,1 mnkr. Investeringarna avser inventarier 1,4 mnkr och IT 0,8 mnkr. Helårsprognosen beräknas till totalt 5,3 mnkr och avser inventarier 3,0 mnkr och IT 2,3 mnkr.

6. Framåtblick

- Utmaningar framöver är framförallt utvecklingen av de ekonomiska förutsättningarna i kombination med kostnader för digitalisering, utbyggnad av skolor och förskolor, elever/barn i behov av särskilt stöd och arbetet med nyanlända. Med utbyggnad av nya skolor och förskolor kommer hyrorna att öka, med ökad konkurrens om behörig personal kommer lönerna att öka i större utsträckning än den generella löneökningen i landet och med ökade krav på digitalisering och antalet datorer till elever kommer kostnaden för licenser och support att öka.

- Ett prioriterat område är kompetensförsörjning - såväl att behålla kompetens som att rekrytera. Svårigheten att rekrytera behöriga lärare i alla ämnen har ökat.
- Den 1 januari 2020 blir barnkonventionen svensk lag. En kommungemensam utbildning anordnas där delar av förvaltningen kommer att delta.
- Regeringen har i budgetproposition föreslagit ökade resurser till skolan exempelvis har Lärarassistenter, ett nytt statsbidrag instiftats, där nämnden enligt ram blivit beviljade 1 200 tkr år 2019 och för 2020 kommer satsningen fördubblas. Förvaltningen kommer att ansöka om medel för 2019 vilket innebär att rekrytering av lärarassistent kommer att ske under 2019. Vidare framgår av budgetpropositionen att de riktade statsbidragen kommer att minska med fem. Statsbidragen kommer i ökad omfattning tilldelas utifrån socioekonomiska faktorer. Det är därför osäkert hur intäkterna från statsbidrag kommer påverkas för Ekerö kommuns del.
- Barn- och utbildningsnämnden kommer att ta över driften av måltidsorganisationen på särskilt boende samt hemtjänst från och med 2020-01-01. Matproduktion kommer att utföra driften på uppdrag av Socialnämnden.

BILAGOR

Bilaga 1: Resultatrapport – utfall och prognos Barn- och utbildningsnämnden

Bilaga 2: Verksamheternas ekonomiska utfall och prognos

Bilaga 3: Verksamhetsmål

Bilaga 4: Investeringar

Bilaga 5: Uppföljning av nämndens mål